

Imɛɛy a Ywan Nɛmà

Un'soön a un'kaan wà ikɔb ande Ywan, Un'klistɔ kàsɔɔ nsi a ngwal waa kakabwaay ka isan a Patmɔs. Nde wàmusam naa Dweelà In'kyeel kàkyer un'wal kà « ilà a Mwol ». Nde kàbilà unsà lingyoomà a ndwey a isak isak, yà ifà ifà, anà yà ngwal. Wɛɛ u ntsuü, ya yàbulà ya duu. Ndaa a imɛɛy ayà uboo, yà muyòb nsim a baar.

Un'kaan awà wàṇàkab itiir isyaam: - 1.1-8: Isin a ndaa: Fà ngɔk atàtweb yà un'kaan bi kan'yob naa kya kyà imɛɛy a Nzam, unsà ingeleki apɔkalipsis ikaswanà naa "imɛɛy". Kya kyan'fà akà Yesu Klistɔ ntɔn un'tääṇ umen ubwan aṇàkwo. - 1.9-3.22: Itiir kyàyweel kyàmuswan imɛɛy mwey kyà ubem kyà « mwan a mbuur ». Ba bàmusun ndaa a Klistɔ akà Ikoöṇ nsambwaar abyà u Azi minöör. - 4.1-11.18: Kà itiir kyàtär, Ywan bàmusyen du. Nde wàmuman idiim iban mbɔɔn. - 11.19-20.15: Itiir kyàná kyan'semà u nduub a idwà a Nzam kyà du. Kya kyàmusun ikwàndwà a ube ifà ifà anà bàbɔɔmà. - 21.1-22.5: Ka itiir kyatyeen, nsi akuṇ yanàpɛelà anà yanàbay mbaa u mbwo a Nzam anà un'tò a un'kɔk. - 22.6-21: Ntsulà: baar banswà abà uboo a ndaa ayi, ban'ten naa: « Inye, wey ya iyi! »

Un'sak akà mbuur atanà un'kaan wà!

¹ Un'kaan wà we anà imĚĚy kàwĚl Yesu Klistò. Nzam kya kun'pĚ ntòn nde uswĚŋ akà asyāāl ande ndaa ayà iyà benāben. Yesu ya kākyaān akà un'syāāl ande Ywan u mbwo a un'kyeey ande.

² Ywan wà mbāl a indiir byanswā kāmĚn nde: Ndaa a Nzam anà imbal a Yesu Klistò.

³ Un'sak akà mbuur akatanà anà akà baar bàwĚmā ndaa a ngwōm ban'sōn uboo kwo anà bàfākaar ya. Ntòn taan lā tsūtsu' mukwo.

Mbōr akà Ikōōŋ nsambwaar

⁴ Ywan akà Ikōōŋ nsambwaar abyà kà Azi:

Kab a ngway anà duu mākāl anà bĚ. Ma man'fā akà mbuur kākāl, awā paa anà uyā, anà akà an'dweelā nsambwaar amā kusā a kir a imwol,

⁵ anà akà Yesu Klistò, mbāl afākōlā ndaa yan-swā, nswĚm uboo a aku, mwol a amfum a mĚĚn.

Akà mbuur afikwen, nde kitwey uboo a man'be abi u mbwo a an'kil ande,

⁶ nde kibuul itsun a angan ntòn musyāāl Taarānde Nzam. WĚy lākoo anà ngwal ikāl anà nde u mbul a in'tye! Yā abwey.

⁷ Le, nde wāmuyā uboo a un'bōŋ. Baar banswā bàkyer asun'man, itākāl baar akwā bun'pful: in'sĚŋ myanswā myā mĚĚn isāsā un'saabā ntòn nde. Inye, yā abwey.

⁸ Mwol, Nzam Anangwal, kan'tĚn naa: « MĚ in'wā wātātweb anā wāntsuū, mbuur awā paa, awā kākāl anā uyā. »

Ywan anà imanmii a Yesu

⁹ Me un'ton abe Ywan, mbuur kätüüb mbwo anà be unsà ngyeb, unsà imfum anà mukuüñà amu Yesu. Me kàkāl kà isan a Patmos nton Ndaa a Nzam anà imbal a Yesu.

¹⁰ Ilä'a Mwol, Dweelä läkyer an'wal, me kàwem ndaa a ngwal ungo a me asànaa mfun,

¹¹ yàmuten naa: « Undiir wanswà amanà ngye, son wa uboo a un'kaan anà tom wa akà Iköön nsambwaar: akà Efeso, akà Smirne, akà Pergam, akà Tyatir, akà Sardes, akà Filadelfi anà akà Lawodise. »

¹² Me kàkyer abulà nton muyob mbuur awà kàyaäma anà me. Apan me kàmen in'te a minà nsambwaar myà wol.

¹³ Uboboo a mya kàkāl anà mbuur mwey asànaa mwan a mbuur, akyàbwaar mvwel anà un'kab a wol anàbām kà itol.

¹⁴ Un'tswe anà ntswe ande yàkāl yà pèel asànaa ipfey a pèel, asànaa mbul a pèel. Mii ande myàkāl asànaa làlem a mbaa,

¹⁵ in'kol ande asànaa ishabà bafàbel naa bronze anàyir a mbaa, ndaa ande asànaa laso a iwcol.

¹⁶ U koo ande là ibaal, nde kàkāl anà mbwaar, mbwaar nsambwaar. Kom anàsye layatoo u mun ande. Mun ande kàkāl asànaa taan là paa in'nyän u ngwal ande yanswà.

¹⁷ Mpal kun'men me, me kàbü kà in'kol ande asànaa mbuur anàkwà. Nde kàsi koo ande là ibaal udu a me, anà muten naa: « Twon an'man boomà! Me in'wà mbuur atàtweb anà wàntsüü,

18 anà wà Mǝǝ. Mĕ kàkyer akwà, wĕĕ le, mĕ in'we anà mǝǝ a mbul a in'tye. Nsab a ukwà anà an'lon̄ yà u kɔɔ amĕ.

19 Abun, sɔn indiir byanswà an'man ngye anà indiir isayà ungo' a bya.

20 Ngyee a mbwaar nsambwaar amĕn ngye u kɔɔ amĕ là ibaal anà in'te a minà nsambwaar myà wɔl ayi: mbwaar nsambwaar yà akyeey a Ikööh nsambwaar, in'te a minà nsambwaar myà Ikööh nsambwaar. »

2

Un'kaan akà Ikööh akyà u Efesɔ

1 « Sɔn akà un'kyeey a Ikööh akyà u Efesɔ abà: "Le ndaa ukateɛnà mbuur kan'kaar mbwaar nsambwaar u kɔɔ ande là ibaal, awa afakya uboo a ndem a mbaa nsambwaar yà wɔl:

2 Mĕ in'kyayɔb nsyaäl angye, isal angye anà mukuünà angye. Mĕ in'kyayɔb sye naa ngye afàkyey anki baar a nkyel, naa ngye kàsii baar abà bafàkyey uyɔl naa ba bà antööm, wĕĕ ba kà bà antööm anki, anà ngye kàmĕey loor aba.

3 Ngye awe anà mukuünà, ngye kàmĕn mpay ntɔn ikɔb amĕ anà ngye káyɔn anki.

4 Wĕĕ undiir mpa in'wà mĕ un'sak anà ngye awà: ngye kakyàpiy ukwen angye bânsemà.

5 Yɔbà naa ngye kàfu ken muyàbwà abà. Tà an'kyān anà fuur nsyaäl angye yà itaan. Naa tɛy, mĕ in'yàlwom làlĕm a mbaa angye kà ikal ala.

⁶ Wĕĕ undiir aṇàbwan ntɔn ngye awà: ngye afàtɔn nsyaäl a Anikɔlayit asànaa mĕ.

⁷ Wey mbuur awe anà an'tsu' uwem ndaa ukatĕɛnà Dweelà akà Ikööh!

« Akà mbuur awà asàwal iboñ, mĕ in'sun'pà mbwo muddyà mbeñ a un'te a möö awà uboo a paladiso a Nzam." »

Un'kaan akà Ikööh akyà u Smirne

⁸ « Sɔn akà un'kyeey a Ikööh akyà u Smirne naa: "Le ndaa kan'tɛn mbuur wà Tàtweɓ anà wà Ngöngö, mbuur awà kaku' anà kafawiya:

⁹ Mĕ in'kyàyɔb ngyeɓ aṇàdiir angye anà làmbwà angye - itàkal naa ngye awà ṇun'naan, anà un'siina a baar bàfàkyey uyɔl naa ba bà Ayudà, mpa bàtákal ba Ayudà: Ba bà ndwà a nköñ a Satana!

¹⁰ Twon an'man boomà ntɔn mpay asàman ngye. Le, ileñ asàtɔm amwey uboo a be u bɔlokà ntɔn musi be, ba bàsàlameey nkwaan ilà kwem. Kal wà swalaa tii kà ukwà, waa mĕ in'sabwää mpà a möö. »

¹¹ « Wey mbuur awe anà an'tsu' uwem ndaa ukatĕɛnà Dweelà akà Ikööh! »

« Mbuur asàwal iboñ usàman anki mpay a nkweel yáyweel. »

Un'kaan akà Ikööh akyà u Pergam

¹² « Sɔn akà un'kyeey awà kà Ikööh akyà u Pergam naa: Le ndaa ukatĕɛnà mbuur awe anà kɔm aṇàsye:

13 Mē in'kyà'yòb naa ngye afàkal ken: kà ikal alá Kir a imwol a Satanà. Wée ngye akyàndaär anà ikòb amē, ngye kàtòn anki làkwikilà amē, itàkal mpal bàdwa'ba Antipas, mbàl amē wà swalaa, u bul abē, kà ikal ufàbwaay Satanà.

14 Wée mē, mē in'we anà pēl làmwēy ntòn ngye: akà ngye bye anà baar bàkyànaäm a an'loṅ a Balam awà kàlweṅà Balak naa nde baan a Isàlèl kabwiy aben: nde kasiinà ba mudyà in'twan bàfàlàäm akòl anà mukyer ipasàse.

15 Akà ngye sye bye anà bumwēy bàkyàbàäb a an'loṅ a Anikòlayit.

16 Abun, buul mpem angye, naa tēy, mē in'yà akà ngye benàben alá ntòn munwan anà ba anà kòm làfàtoo u mun amē. »

17 « Wēy mbuur awe anà an'tsü' uwem ndaa ukatēenà Dweelà akà Ikööh! »

« Mbuur asàwal iböṅ, mē in'sun'pà mane anàyeē, mē in'sun'pà un'kul a pēl. Udu awa kyàṅàson ikòb akuṅ mpa uyòb mbuur isàkòṅ akal mbuur kan'wal kya. »

Un'kaan akà Ikööh akyà u Tyatir

18 « Sòn akà un'kyeey a Ikööh akyà u Tyatir naa: Le ndaa utēenà Mwan a Nzam, mbuur awe anà mii asànaa làlem a mbaa anà in'kòl asànaa brònze anàlēṅ.

19 Mē in'kyà'yòb isal angye, ukwen angye, làkwikilà angye, nsyaäl angye anà mukuüna angye. Isal angye byà ntsüü' byan'söön byàtätweb.

20 Wĕĕ mĕ in'wĕ anà pel lāmwey nton ngye: ngye akyàpà mbwo akà Yesàbĕl, un'kaar awà afàtĕn naa nde wà ñangcòm anà afàbwiy asyāāl amĕ ndwan mukalɔŋ naa ba bàkyer ipasàsĕ anà bàdi in'twan bàfālāām akɔl.

21 Mĕ kun'wey taan mubuul mpem ande, wĕĕ nde ukwen anki mutoo unsà ipasàsĕ ande.

22 Le, mĕ in'yun'wòm udu a itab anà in'yun'toöm ngyeb anàdiir, nde anà baar ufàtā nde abà inswem, isàkal naa ba bàscòm anki nsyāāl aba.

23 Yumwey, mĕ in'sādwa baan ande. Abun, Ikoöŋ byanswà waa byàsáyòb naa mĕ in'wà mbuur in'fàyòb an'kyān anà ngyal a baar. Mbuur mbuur uboo a bĕ mĕ in'sun'pà asānaa iyā nsyāāl ande. »

24 « Wĕĕ akà bĕ baar làbà u Tyatir mpa làbilā unsà nkaāl a ube ayi anà làkōŋn alen indubā a Sata nà asānaa bàtĕnà ba, mĕ buur asin in'fàlakwey anki.

25 Wĕĕ undiir làwĕ bĕ awà, làkäär wa ubwanàbwan tii mpal in'sàyà mĕ.

26 Akà mbuur asàwal iboŋ anà asàkaar nsyāāl amĕ tii u ntsüü, mĕ in'sun'pà ikòb udu a in'sen.

27 Nde asayaal a un'an a ibeenà asānaa bàfabol an'buun amā bàbōm anà tɔm. »

28 « Ikòb aki mĕ ñakwo kya kàwĕl akà Taarāmĕ. Mĕ in'sun'pà sye mbwaar a tutu. »

29 « Wey mbuur awe anà an'tsü uwem ndaa utĕnà Dweelà akà Ikoöŋ! »

3

Làsaŋ bàtòm akà Ikööŋ a Sardes

¹ « Sɔn akà un'kyeey a Ikööŋ akyà u Sardes: Mbuur awe anà an'dweelà nsambwaar mà Nzam anà mbwaar nsambwaar atɛɛnà aba: Mɛ in'kyayɔb nsyaäl angye: ngye akyatoo lapaan naa ngye awe anà mɔɔ kyekà ngye awà un'ku!

² Kal kà igyɛɛŋ! Kaar ubwanàbwan undiir an'saal ngye awà kusà wa mukwà ipepey. Ntɔn mɛ in'sàman anki nkääl angye yàŋàbwan u mii a Nzam amɛ.

³ Abun, yɔbà ya yanswà kàwɛl ngye anà kàwem ngye, kaar ya, waa akyey man'be angye. Isàkal naa ngye mii aduub anki, mɛ in'sàya asànaa mbub, ngye asàyɔb anki naa taan nà mɛ in'sàyakuum.

⁴ Itàkal abà, uboo a Sardes, ngye awe anà ndam a baar mpa bàbi ipfey aba. Ba bàkyer asàkan'swà, bàŋàbwaar ipfey a pɛɛl, ntɔn ba bàŋàkwo. »

⁵ « Abun, mbuur asàwal iboŋ, asàbwaar ipfey a pɛɛl. Mɛ in'sàbiin anki ikɔb ande uboo a un'kaan a mɔɔ. Mɛ in'fàsàyɔbà ikɔb ande kusà a Taaràmɛ anà kusà a akyeey ande. »

⁶ « Wɛy mbuur awe anà an'tsü, uwem ndaa utɛɛnà Dweelà akà Ikööŋ! »

Un'kaan akà Ikööŋ a Filadelfi

⁷ « Sɔn akà un'kyeey awà kà Ikööŋ akyà u Filadelfi naa:

« Njun'kyeel anà wà Ndandaa, mbuur afàkaar nsab a mfum David, awà afàduub, wɛɛ mbuur

asàbàim watèy, awà afàbàim, wée mbuur asàduub watèy, kan'ten naa:

⁸ Mè in'kyàyòb nkāāl angye. Mè kàduub ibeenà kusà a ngye, wée akà mbuur mwèy ukwe anki mubām kya. Ngye ngwal a mbòon yatèy, wée ngye kàlāb ndaa amē, ngye ikòb amē katoñ anki.

⁹ Le, mè amapà baar a ndwà a nkòñ a Satanà, baar bàfàten naa ba bà Ayudà, wée ba kà Ayudà anki, ntòn ba bàfàtā loor. Le, mè in'kyer asatwaal ntòn ba bàyàbwà an'kòim kusà a ngye, waa ba bàsàyòb naa mè ngye akyakwen.

¹⁰ Ntòn kàlāb ngye ndaa amē unsà mukuūnà, mè sye in'kyer asatii mpal isàyà nsii u mēen manswà, nsii ayà bàsàsà ntòn baar a mēen.

¹¹ Mè in'wà tsutsu' muyà. Kaar ubwanābwan undiir awà ngye awà, manà mbuur asin uyàgyòr mpà a ibòñ angye. »

¹² « Mbuur asàwal ibòñ, mè in'sun'sà ta uboo a idwà a Nzam amē, nde ufàsàtoo anki akà ikikye. Mè in'sàsòñ ikòb a Nzam amē udu a nde, anà ikòb a Yelusàlēm làkūn, bul alà lan'fà du akà Nzam amē, anà ikòb amē kyàkūn. »

¹³ « Wèy mbuur awe anà an'tsu, uwem ndaa uteenà Dweelà akà Ikòñ! »

Un'kaan akà Ikòñ akyà u Lawòdisè

¹⁴ « Sòn akà un'kyeey a Ikòñ akyà u Lawòdisè naa:

« Le ndaa uteenà Amēn, mbāl a làā anà wàndandaa, mbuur kàkyer Nzam indiir byanswà u mbwo a nde:

¹⁵ Mē in'kyà'yòb nkāäl angye. Mē in'kyà'yòb naa ngye awà un'ley. Ngye alàkal akà mpye itakal akà mbaa!

¹⁶ Wēē ngye mbaa yatēy, mpye yatēy, ngye awà un'ley, kyakin mē in'kyer asalwo!

¹⁷ Ntōn ngye akatēēnà naa: "Mē in'wà ñun'naañ, mē akyàtā bweel, mē ndōñ a undiir asin yatēy." Wēē ngye ayòb anki naa ngye awà mbuur a ngyeb, wànsyaäm, ñàlambwà, ikwàmii anà wànsàpòl.

¹⁸ Kyakin mē amalòm naa ngye asòm akà mē wòl anà'yir u mbaa ntōn ngye abulà ñun'naañ, anà ipfey a pēel ntōn mubwaar ntōn nswen a nsàpòl angye ikōñ amēnà, anà un'ñō ntōn musōñ mii angye anà ngye afurà muman.

¹⁹ Mē, mē in'fàñän anà in'fàlōñ baar banswà in'fàkwēn mē. Abun, kal anà mbäimà, buul mpem angye.

²⁰ Le, mē awà u munàmbwo, in'wàmubēērà. Isàkal naa mbuur an'wem ndaa amē anà an'duub ibēēnà, mē in'sabilà u ndwà ande, mē in'sadya anà nde, nde anà mē. »

²¹ « Akà mbuur asàwal ibōñ, mē in'sun'pà mbwo mubwaay anà mē u kir a imwol amē, asànaa mē sye kàwel mē ibōñ anà kàkàbwaay mē anà Taaràmē u kir a imwol ande. »

²² « Wēy mbuur awe anà an'tsü, uwem ndaa utēēnà Dweelà akà Ikoñ! »

4

Nkōmà u du

¹ Ungō apan, mē kāmēn ibeenà anàduub u du.

Ndaa atātweb yātēn a mē, asānaa mfun, ayi: « Yaläär pà, waa mē aswan ndaa iyàya ungo. »

² Apan sye Dweelà waa kan'wel. Wēē le, u du kwo lākāl anà kir a imwol, mbuur mwey kākāl wānābwaay udu ala.

³ Mbuur kākāl anābwaay kākāl asānaa in'kul a ntal amyà bāfābel naa yaspe anà sardwan, kir a imwol lākāl uboo a unkwāl a mbul awā kākāl asanaa un'kul a ntal awā bafabel naa emēode.

⁴ Umḃil a kir a imwol makāl anà an'kir asin mā imwol an'kwem mōōl aninà: andweer an'kwem mōōl aninà bākāl bānābwaay udu a ma, bākyābwaar ipfey a pēel anà mpà a imfum a wōl kun'tswe aba.

⁵ In'nyān anà ndaa anà idum myāyatoo u kir a imwol. Ndem a mḃaa nswāmbwaar aya an'dweelā nsambwaar mā Nzam yāmuleēma kusà a kir a imwol.

⁶ Kusà a Kir a imwol kākāl sye anà ngyāl a kolākōl wā tsek tsek asānaa talātal.

Uboboo a kir a imwol anà ukōl bye anà ikyeer a mōō inà byānāyōl a mii kusà anà ungo.

⁷ Ikyeer kyātātweb ifā akya asānaa ntaamā, kyāyweel asānaa un'tō a un'kōk, kyātār asānaa ntabwey a mbuur, kyānā asānaa inkaak kyāmuyifumā.

⁸ Umwey umwey uboo a ikyeer a mōō byā inà kākāl anà an'paab, an'paab an'syaam mānāyōl a mii u mbil anà uboo a ma. Mpib anà mwāāna bya byāfāyōn anki mukyāān naa:

« In'kyeėl, in'kyeėl, in'kyeėl, Mwol, Nzam a ngwal
yanswà,

mbuur kàkàl, awà paa anà ayà. »

⁹ Taan lanswà byàpɛɛ ikyeer abi làkoo, nsyañà
anà nkōmà akà mbuur kan'bwaay u kir a imwol,
akà mbuur awe anà mōō a mbul a in'tye,

¹⁰ andweer an'kwem mōōl ajinà bābwee an'kōm
kusà a mbuur kan'bwaay u kir a imwol. Ba
bàkalà musyañà Njamōō a mbul a in'tye anà
mutōom mpà aba yà imfum kusà a kir a imwol
anà muten naa:

¹¹ « Mwol, Nzam abi, ngye an'kwo muwal làkoo,
ibyāāl anà ngwal.

Ntōn ngye mbuur kàkyer indiir byanswà,
ngye kàkwen naa bya ikàl, bya sye waa byàmenà.
»

5

Un'kaan anà un'tō a un'kōk

¹ U kōō a ibaal a mbuur kan'bwaay u kir a
imwol, mɛ kàmen un'kaan aṇàson uboo anà u
nsà, wàṇābām a inyem nsambwaar.

² Apan, mɛ kàmen un'kyeey a ngwal wāmulaal
in'kweṇ u ndaa a ngwal naa: « Nà kan'kwo
mulwom inyem anà muduub un'kaan? »

³ Wɛɛ, itàkal u du, u mɛen anà u ngyel a mɛen,
akà mbuur mwɛy kàkwe anki muduub anà muler
un'kaan u boo.

⁴ Mɛ kàkyer alel mbōon muman naa akà
mbuur mwɛy kàmenà anki awà kan'kwo muduub
un'kaan anà muler wa u boo.

⁵ WĚ umwĕy uboo a andweer kàtĕn a mĕ naa: « Twon an'lel. Le, nde kàwĕl iboŋ, nde wà ntaamà a un'seŋ a Yuda, u mbil a David, nde asàduub un'kaan anà inyem awa byànsambwaar. »

⁶ Apan, mĕ kàmen un'to a un'kòk asànaa wàŋàdwa an'yàtoo u boboo a kir a imwol anà ikyeer inà anà u boboo a andweer. Wa kàkàl anà mbwan, mbwan nsambwaar anà mii, mii nsambwaar amyà an'dweelà nsambwaar kàtoim Nzam u mĕen manswà.

⁷ Un'to a un'kòk waa kàsin nton muwal un'kaan u koo a ibaal a mbuur kan'bwaay u kir a imwol.

⁸ Mpàl kàwĕl nde un'kaan, ikyeer inà anà andweer an'kwem mōōl anjina bàbū an'koim kusa a un'to a un'kòk. Umwĕy umwĕy kàkàl anà isyaŋ anà an'koo a wòl mājāyòl a may a usōŋ. Ayi yà ngyamàkà a baar in'kyeel.

⁹ Ba bàkàl mutòl diim akuŋ:
« Ngye an'kwo muwal un'kaan
anà muduub inyem awa.

Nton ngye bàkyer adwa, waa u mbwo a an'kil
angye,

nton Nzam, ngye kàbeen

baar a in'seŋ myanswà, ndaa yanswà, mbil yan-
swà anà nsi yanswà.

¹⁰ Abun, ngye kàkyer imwol anà angan nton
Nzam.

Ba bàsāyaal mbul a in'tye u mĕen. »

¹¹ Ungo apan, mĕ kàmen anà kàwem ndaa a
akyeey mbōōn anà ikyeer anà andweer bàŋàdina

kir a imwol. Ba bàkàl nkam a nsaab anà nsaab a nsaab.

¹² Ba bàkàl muten u ndaa a ngwal naa:

« Un'to' a un'kòk awà bàdwa'
kan'kwo muwal un'kana,
un'naan, an'yeerà anà ngwal,
ibyaäl, làkoo anà nsaak! »

¹³ Apan me kàfàwem indiir byanswà kàkyer Nzam u du, u meen, udu a ngyäl a kolàkol anà indiir byanswà abyà uboo kwo byàmutoł an'diim naa:

« Akà mbuur kan'bwaay u kir a imwol anà akà un'to' a un'kòk,
wey nsaak, ibyaäl, làkoo anà ngwal byàkàl u mbul a in'tye! »

¹⁴ Ikyeer byàná waa byàteenà naa: « Yà abwey! » Andweer bàbù an'kòim, waa bàkòimà.

6

Inyem

¹ Ungö apan me kàmen un'to' a un'kòk wàmuduub inyem kyàtätweb, me kàwem umwey uboo a ikyeer a möö kan'ten u ndaa a idum: « Yà! »

² In'kàler, kyekà mpoonà a pèel kàkal. Mbuur kàlär udu a wa kàkal anà utà. Ba bun'pe mpà a imfum. Nde kàkyen wàṇàbōṇ ntōn mukàwal ibōṇ.

³ Mpal kàduub un'to' a un'kòk inyem kyàyweel, me kàwem ikyeer kyàyweel kyan'ten naa: « Yà! »

⁴ Apan mpoonà asin wàṇṇṇ waa kàyàtoo. Mbuur kàlär udu a wa bun'pe ikōb mugyōor duu

a mēen ntōn baar bākukūül mbey. Ba bun'pe kōm a kolākōl.

⁵ Mpal kàduub un'tō a un'kōk inyem kyàtār, mē kàwem ikyeer kyàtār kyan'ten naa: « Yà! » In'kàler, mpoonà a piil kàyàtoo. Mbuur kàlār udu a wa kākāl anà un'diir musi buur u kōō ande.

⁶ Mē kawem asanaa ndaa uboboo a ikyeer a mōō byàná yàmuten naa: « Kilō mwey kyà blē ntōn lāfur a ilā mwey, bilō itār byà orze ntōn lāfur a ilā mwey. Wēē twon an'ba may anà vin. »

⁷ Mpal kàduub un'tō a un'kōk inyem kyàná, mē kàwem ikyeer a mōō kyàná kyan'ten naa: « Yà! »

⁸ In'kàler, mpoonà wà an'dà a sakàsak mà kakaà kan'yàtoo. Mbuur kàlār udu awa ikōb ande « ukwà ». An'lōŋ màkyer ayun'swà. Ba bapē ikōb udu a yar lāmwey unsà an'yar an'nà mà mēen, ntōn mudwa baar a kōm, a ngyal, a fway anà a ntsūr a nkyel a mēen.

⁹ Mpal kàduub un'tō a un'kōk inyem kyàtyeen, mē kàwem ungyel a mesà a ibōōn akōl a baar bādwa ntōn ndaa a Nzam anà imbal bàkal ba akya.

¹⁰ Ba bàsi in'kweŋ u ndaa a ngwal: « Un'lōōŋ in'kyēel anà wàndandaa, mpal nà ngye asàtsul nsan anà asàfuur mfuur a an'kil abi akà baar a mēen? »

¹¹ Apan, bapē mvwel a pēel akà umwey umwey uboo a ba anà bāten a ba naa ba bākāŋ mpem ikye tii mpal usàkwo un'tan a baar wanswà kàsāl aba ikal imwey anà wà atōŋ aba abà bādwa asanaa ba.

¹² Ungo apan, mpal kàduub un'to a un'kòk inyem kyàsyaa, meen màkyer ateer a ngwal, taan labulà lapiil asànaa ngwòr bàkyer a in'ka a ntsur, nsòj wanswà kàbulà asànaa an'kil.

¹³ Mbwaar yafu du yabu u meen, asànaa un'pob a kolàkol kan'ni un'te a fige waa an'fige man'bwà.

¹⁴ Du làkyer ayaalà asànaa un'kaan anàdinà, myon myanswà anà isan byakal byanjàlwomà kà ikal abya.

¹⁵ Amfum a meen, abyääl, amfum a anitè, anjin'naan, anangwal, baar banswà, aso anà baar a nsaay, bàkayee uboo a mwo anà uboo a nkon u myon.

¹⁶ Ba bàteenà a myon anà nkon naa: « Làbu udu a bi, lifwee kusà a mbuur kan'bwaay udu a kir imwol anà kusà a nkyel a un'to a un'kòk.

¹⁷ Nton ilà a kolàkol kyà nkyel aba kyan'kwo. Nà kan'kwo mutsim? »

7

Asyääł a Nzam ban'wal inyem ande

¹ Ungo apan, me kàmen akyeey anà bà umbäär kà antwerà a meen man'nà. Ba bàkal mutà in'pob a meen myà in'nà mpi, nton akà un'pob mwey uköön alyaan udu a meen, udu a ngyal itàkal udu a un'te mwey.

² Me kàmen un'kyeey asin kan'too ntsu lãfãsenà taan. Nde kàkäär inyem a Nzam a mwo u kwo ande. Nde kàsi in'kwen u ndaa a ngwal akà akyeey anà abà bàwel iköb mupà meen anà ngyal mpay:

³ « Twon lan'kyer ube akà mēen, akà ngyaì itàkal akà in'te kusà bi mutàsà inyem u ntabwey a asyāāl a Nzam abi. »

⁴ Apan mē kàwem un'tal a baar abà basi inyem: Nsaab nkam mwēy an'kwem an'nà anjìnà kà in'señ a Isàlèl myanswà.

⁵ Nsaab kwem anjyweel kà un'señ a Yudà, nsaab kwem anjyweel kà un'señ a Luben, nsaab kwem anjyweel kà un'señ a Gad,

⁶ nsaab kwem anjyweel kà un'señ a Aser, nsaab kwem anjyweel kà un'señ a Neftali, nsaab kwem anjyweel kà un'señ a Manasi,

⁷ nsaab kwem anjyweel kà un'señ a Simēyɔ, nsaab kwem anjyweel kà un'señ a Levi, nsaab kwem anjyweel kà un'señ a Isakar,

⁸ nsaab kwem anjyweel kà un'señ a Zabàlon, nsaab kwem anjyweel kà un'señ a Yɔsēfi, nsaab kwem anjyweel kà un'señ a Bensàmen.

Un'kàbo a baar bàfū mper yanswà

⁹ Ungo' apan, in'kàler, mē kàmen un'kàbo a baar bà nsi yanswà mpa ban'kwo mutan, bà mbil yanswà, bà in'señ myanswà anà bà ndaa yanswà. Ba bàkalà kusà a kir a imwol anà kusà a un'to' a un'kòk, bakyabwaar mvwel a pèel anà an'lan ka an'kòk.

¹⁰ Ba bàsyee in'kweñ naa: Ngweel a mōō ye akà Nzam abi kan'bwaay u kir a imwol anà akà un'to' a un'kòk.

¹¹ Akyeey banswà bàkal bàṅàkòòṅ umbil a kir a imwol, andweer anà ikyeer byàṅà bàbu' an'kòim, bàtsuüm u mēen, waa bàsyāṅà Nzam.

¹² Ba bàtēenà naa:
« Yà abwey! Nsaak, lakoo,
an'yeerà, an'toon,
ibyaäl, unkaak a ngwal anà ngwal
bye akà Nzam abi wà mbul a in'tye!
Yà abwey. »

¹³ Umwey uboo a andweer kan'fuul naa: « Bàṅà baar ban'bwaar mvwel a peël bà, ba ban'fà ken? »

¹⁴ Me kun'fuur naa: « Mwol amē, ngye akyāyōb ya! » Nde waa kàten a mē naa: « Ba ban'fà u nkwaan mbōon. Ba bàkyāsōṅ mvwel aba, ba ya bàkyābuul yà tsek tsek unsà an'kil a un'tō a un'kōk.

¹⁵ Lalan abà ba kusà a kir a imwol a Nzam nton mukun'kōimà mpib anà mwāāna u idwa ande. Mbuur kan'bwaay u kir a imwol akyer asafwee u nten ande.

¹⁶ Ba bàfasāwem anki ngyal anà mfwaä, taan anà myāānà ala myāsabol anki.

¹⁷ Nton un'tō a un'kōk kan'bwaay u kir a imwol asàkal un'kyēen aba, nde asasyen u ntwà a an'dà anwà. Nzam asàkōom lāsaaṅ lanswà là mii aba.
»

8

Inyem kyà nsambwaar

¹ Mpal kàduub un'tō a un'kōk inyem kyà nsambwaar, kà isii a minūt an'kwem an'tār, du lākāl a kul.

² Abun mē kāmēn akyeey nsambwaar bāfākal kusà a Nzam. Ba bape mfun, mfun nsambwaar.

³ Un'kyeey asin kàyāmbār tsūtsū a mēsà bāfāsà tswà mbāa. Nde kākāl anà lālōṅà a wōl alà bāfāsà tswà mbāa. Bun'pē tswà mbōōn ntōn nde upē la anà ngyamākà a anjin'kyēel banswà udu a mēsà a wōl amyà kusà a kir a imwōl.

⁴ Un'din a tswà, mbwo mwēy anà ngyamākà a anjin'kyēel, kābeenà kusà a Nzam fā kōō a un'kyeey.

⁵ Apan, un'kyeey kāwēl lālōṅà alan, kàyōōl la anà mbāa yakāl udu a mēsà bāfāsà tswà mbāa, waa kātōōm la u mēen. Apan sye ipar byākyer abwà, lāsō a ndaa lākyer atoo, minyā myākyer amēnà anà mēen mākyer ani.

Mfun syaam yātātweb

⁶ Akyeey nsambwaar abà bākāārà mfun nsambwaar bāyōṅà mubēerà ya.

⁷ Umpal kābēerà un'kyeey wātātweb mfun, mbul a in'kul anà mbāa yāṅātūūb anà an'kil yabū u mēen. Ndam mwēy unsà tār yā mēen yāwulā mbāa, ndam mwēy unsà tār yā in'te yāwulā mbāa, anà nkay ambu yanswà yāwulā mbāa.

⁸ Un'kyeey wāyweel kābēerà mfun. Undiir mwēy asānaa mōṅ a kolākōl aṅāyāāl mbāa

bàtɔɔm u ngyal. Itiir mwey unsà itār byà ngyal kyàbulà an'kil.

⁹ Ndam mwey unsà tār yà indiir a mɔɔ byakal uboo a ngyal yàkyer akwà anà ndam mwey unsà tār yà an'swà yàkyer abwabà.

¹⁰ Un'kyeey wàtār kàbɛɛrà mfun. Mbwaar mwey wakolàkol awakaleemà asànaa mwinà a kolàkol kàfù du waa kàyàbwà. Wa kàbù udu a ndam mwey unsà tār yà mwey a kolàkol anà udu a ntwa a an'dà mɔɔɔn.

¹¹ Mbwaar awa ikɔb awa « Absinte ». Ndam mwey unsà tār yà an'dà yàbulà buul, ana baar mɔɔɔn bàkyer akwà ntɔn bànu ba an'dà a buul amà.

¹² Un'kyeey wàna kàbɛɛrà mfun. Ndam mwey unsà tār yà taan, ndam mwey unsà tār yà nsɔɔn anà ndam mwey unsà tār yà mbwaar yàkyer atay. Abun, ndam mwey unsà tār yà pɛɛlà aya yàbulà yàkùù: ndam mwey unsà tār yà mwaàhà yàkyer adiimà anà yà mpib sye ifà imwey.

¹³ Apan, kàfàler mɛ, mɛ kàmɛn inkaak kyàmuten u ndaa a ngwal naa: « Ngyeb! Ngyeb! Ngyeb akà baar a mɛɛn mpal akyeey atār bamwey basàbɛɛrà ba mfun aba! »

9

Un'kyeey wàtyeen kan'bɛɛrà mfun

¹ Un'kyeey wàtyeen kàbɛɛrà mfun. Mɛ kàmɛn mbwaar mwey kàbù u mɛɛn fà du. Bun'pe nsab a fu a un'baan.

² Nde kàduub fu a un'baan. Un'din mwey kàtoo kwo asànaa un'din a yaan a mbaa a kolàkòl. Taan anà un'pòb màkyer apiir.

³ Mpay yàkyer atoo uboo a un'din awun, waa yàpàà u mēen. Ba bape ikòb asànaa ikòb a nye a mēen.

⁴ Nde kàtēn a ma naa ma màkōōn akyer ube akà iteerà a mēen, akà nkay a mbu itàkal akà un'te mwey, wēē akà baar mpel abyē anà inyem a Nzam.

⁵ Ba bape anki mbwo mukadwa, wēē mukapà unkiin mpel ngon tyēen. Usaay abà paa bà asànaa usaay a làn̄yē lāfātā la mbuur.

⁶ Kà ilā abin, ba bàsālēn ukwà, wēē ba, ba bàsàman anki ba. Ba bàsàkwen naa ba bàkū, wēē ukwà bàkyer asatiin.

⁷ Mpay ayi yàkal asànaa mpoonà anālōōn ntōn itā. Udu a in'tswe aya yàkal asànaa mpà a ibyāāl yà wōl, anà ntabwey aya yàkal asànaa ntabwey a baar.

⁸ Ya yàkal anà ntswe asànaa ntswe a akaar, anà an'din aya màkal asànaa an'din a ntaamā.

⁹ Itōl aya byāmenā asànaa byānàyeē u kwam a ishabà, anà lāsō a an'paab aya lākal asànaa lāsō a an'pusupusu a mpoonà mbōōn yāmudūūl itā.

¹⁰ Mpay ya yàkal anà in'kyel a nsyeenā asànaa myā nye. Yā unsā in'kyel aya waa ya yàkal anà ikòb mukyer baar ube ngon tyēen.

¹¹ Kà un'tswe aya, ya ye anà mfum, un'kyeey a un'baan. Ikòb ande Abado unsā Ebelyo, anà Apolyo unsā Ingeleki.

Un'kyeey wàsyaa kan'beera mfun

¹² Ngyeb yàtətwəb yàkyàlyaən. Ungo' aya, ngyeb yweel asin yàkyer afàya.

¹³ Ungo; un'kyeey wàsyaa kàbeera mfun. Mə kàwem ndaa mwey yan'fà kà an'twera man'nà mà mesà a iboon mà wɔl amà kusà a Nzam.

¹⁴ Ndaa yan'ten a un'kyeey kakal ana mfun naa: « Atsuun akyeey banà abà bə̀nə̀bəm, tsutsu' a ngyal a kolakol, Efrat. »

¹⁵ Waa bə̀tsuun akyeey ba banà, abà bə̀lɔɔn nton taan alà, ilā aki, ngon awà anà mbul awà nton mudwa imwey uboo a itiir itar byà baar.

¹⁶ Ban'kyään un'tal a anitə aba bə̀falaar udu a mpoonà: ba bə̀kal nkam yweel yà nsaab nsaab.

¹⁷ Abun, unsà imanmii, mə kàmen mpoonà anà baar bə̀lāārə udu aya: ya yə̀kal yə̀nə̀bwāə inkur a kwam kyà tsöō asānaa mbaa, kyà bule asānaa safir anà kyà sufre. In'tswe a mpoonà ya myə̀kal asānaa myà ntaamà. Mbaa, un'din anà sufre myə̀yatoo u mun aya.

¹⁸ Ntaanə̀mbar ayi yə̀tar: mbaa, un'din anà un'twà a mbaa yə̀yatoo u mun a mpoonà, ya yə̀dwa' itiir imwey uboo a itiir itar byà baar banswà.

¹⁹ Nton iköb a mpoonà kyà u mun anà kà in'kyel aya. Nton in'kyel aya myà asānaa ntäy. Mya mye anà in'tswe myə̀fə̀syāəl ya nton mukyer baar ube.

²⁰ Kyekà baar bə̀səl, baar mpa bə̀ku' u ntaanə̀mbar ayi, ba bə̀wey anki nkāəl aba. Ba bə̀wey anki mukömə insonə̀ anà itek a wɔl, byà

arza, byà brɔnze, byà in'kul anà byà in'te, abyà mpa byan'kwo muman, itàkal muwem, itàkal mukyà dwaan.

²¹ Ba bàsɔmà anki sye ntɔn ba bàwɛy anki mudwa baar, mukyer inwɛɲ, mukyer ipasàsɛ anà muyib.

10

Un'kyeey anà kikaan

¹ Ungo apan, mɛ kàmɛn un'kyeey asin wàngwal káyatya fà du. Nde kàkal aɲàfwe itoöm mwɛy anà unkwál a mbul kà un'tswe ande. Ntabwɛy ande yàkal asànaa taan anà in'kol ande myàkal asànaa an'ta a mɓaa.

² Nde kàkàärà kikaan aɲàduub. Nde kàtɔl làkɔl ande là ibaal udu a ngyal anà làkɔl ande là ikaar u mɛɛn.

³ Nde kàsi in'kwɛɲ a ngwal, asànaa ntaamà awàmɔɲan. Ungo a nde musà in'kwɛɲ, ipar nsambwaar byàsi in'dum.

⁴ Mpal byàmay ipar mubol, mɛ kàlàkwɛn musɔn, wɛɛ mɛ kàwɛm ndaa yan'fà du yàmuten a mɛ naa: « Yee indiir byan'tɛn ipar nsambwaar, twon an'sɔn bya. »

⁵ Apan, un'kyeey awà kàmɛn mɛ wàɲàmbar udu a ngyal anà udu a mɛɛn kàsɛn kɔɔ ande là ibaal u du.

⁶ Nde kadi kyañ là, u mbwo a mbuur awe anà mɔɔ a mbul a in'tye, awà kàkyer du, mɛɛn, ngyal anà indiir abyà uboo mwo: « Taan afàdil latey!

⁷ Umpal usàbɛɛrà un'kyeey wànsambwaar mfun, apan Nzam asàkwey ngyee ande, asànaa kàkyàän nde ya akà asyääł ande anangwɔm. »

⁸ Ungo' apan, ndaa ayà kàwem mɛ fà du yàfàtɛn a mɛ abà: « Kyen kawel kikaan anàduub kà an'kɔɔ a un'kyeey awà umbaär udu a ngyal anà udu a mɛɛn. »

⁹ Mɛ kàsin tsutsu' apà un'kyeey, waa kun'lɔɔm mukan'pà kikaan kya. Nde kan'fuur naa: « Wal kya anà dyà kya: wa asàkal buul ntɔn kwiyy angye, wɛɛ u mun angye wa asàkal ntsà asànaa bwey. »

¹⁰ Mɛ kàwel kikaan akin kà an'kɔɔ a un'kyeey, waa kadi kya. U mun amɛ kya kyàkal ntsà asànaa bwey. Wɛɛ ungo' mumin kya, kya kyàbulà buul ntɔn kwiyy amɛ.

¹¹ Apan, baten a mɛ naa: « Ngye akyer afatà ngwɔm udu a in'sɛɲ, nsi, ndaa anà amfum mbɔɔn. »

11

Ambäl bööl bà Nzam

¹ Bafan'pà wɛɲwɛɲ lāmwey asànaa un'an musi bwel, waa baten a mɛ naa: « Mbarà, kasi idwà a Nzam anà mɛsà a ibɔɔn, anà tan baar bafàkōmà kwo.

² Wɛɛ, wey ukol nsà a ndwà a Nzam, twon an'si ya, ntɔn ya bàkyàpà akà baar mpa abà Ayudà. Ba bàsàndyäär bul in'kyeel ngon an'kwem an'nà anjyweel.

³ Mē in'sàtóm ambal amē bōōl, bāṇàbwaar mpiir, ba bàsàtā ngwóm ilā' nsaab mwēy nkam yweel an'kwem an'syaam.

⁴ Ambal abà bābōōl bā in'te a ɔlive myeel anà minà myeel amyà myāfāmbār kusà a Mwol a mēen.

⁵ Isàkal naa mbuur mwēy akwen mukyer ba ube, mbaa laa itoo ya u mun aba, waa iwuul ayiinj aba. Inye, mbuur wanswà akwen mukyer ba ube, nde asàkwà abà.

⁶ Ba bye anà ikōb mudubà du, ntɔn mbul ukōōn anɔ umpal bàtaa ba ngwóm. Ba sye bye anà ikōb muswóm an'dà mabulà an'kil anà mupà mēen ntaanāmbār yà ifà ifà, taan lanswà bàkwen ba.

⁷ Wē mpal bàsàmay ba mutà imbal, ntsūr awà kan'too kà un'baan akyer asānwaan anà ba. Wa asàwal ibōnj udu a ba anà akyer asadwa.

⁸ Ndom aba yāsàkal anāyāānà u balàbal a kolàkol là bul a kolàkol, alà bàfàbel Sɔdóm anà Ngipiti unsà idiim, ikal bābēerā Mwol aba u kulunsi.

⁹ Baar a in'sen myanswà, mbil yanswà, ndaa yanswà anà nsi yanswà bàsaleerā ndom aba ilā' itār a ndam anà bàsàpà anki mbwo naa badyee.

¹⁰ Baar a mēen bāmusaṇ. Ba bāmukyóm unsà un'sak anà bāmupeel an'kab, ntɔn anangwóm abà bābōōl bāmēy baar a mēen nkwaan mbwɔn.

¹¹ Wē, ungo' a ilā' itār a ndam, un'swey a mōō kàfū' akà Nzam kabìlā uboo a ba anà ba waa bambara. Mateer mawel baar baleera.

¹² Ba bàwem ndaa mwēy yàngwal u du yàmuswan̄ ba naa: « Làlār pà! » Ba waa bàlār du uboo a itoöm, u mii a ayiinj aba.

¹³ Taan̄ nsil alan, mēen màkyer ani. Itiir imwēy uboo a itiir kwem kyà bul kyàkyer abwabà, baar nsaab nsambwaar bàku' unsà ntēer a mēen ayi. Baar bàsal bàbu' matēer anà bàpē làkoo akà Nzam a du.

¹⁴ Mpay yàyweel yan'lyaan̄. Wēē làkal kà igyēē, yātār yà tsutsu' muya.

Un'kyeey wànsambwaar kan'bēerà mfun

¹⁵ Apan, un'kyeey wànsambwaar kàbēerà mfun. Ndaa a ngwal mbōon yàfū' du, waa yàtēenà naa: « Apanà imwol a mēen kyà akà Mwol abi anà akà Klistō ande. Imwol aki isàlam ipepey! »

¹⁶ Andweer an'kwem mōōl aninà abà bàbwaay udu a an'kir aba mà imwol kusà a Nzam, bàbu' anàtsuüm, waa bàkōmà Nzam

¹⁷ anà muten naa:
« Mwol, Nzam a Ngwal Yanswà, ngye awà, anà kàkal,
bi kàmakōmà ntōn ngye kàsyāāl ngwal angye yàkolàkol
ntōn mubwāāy Imwol angye.

¹⁸ In'sen̄ myàkyer ambarà a nkyel,
wēē apanà nkyel angye yan'menà,
taan̄ a nsañ a aku'lan'kwo,
taan̄ ayàfur ngye asyāāl angye an̄angōom
anà bāngye banswà bàfàkyey ikōb angye,
ambey anà andweer,

anà taan mudwa baar bàfàtay meen! »

¹⁹ Idwà a Nzam, u du, waa kyàdubà, un'boì a nkwa waa kàmenà kwo. Apan, indiir mbòon byàkyer amenà: minyà, lāsò a ndaa, ipar, ntēer a meen anà mbul a in'kul.

12

Un'kaar, dalàgò anà mwan

¹ Idiim mwey kyàkolàkol kyàmenà u du: un'kaar mwey wàṇàbwaar taan kàkal anà nsòṇ ungyel a in'kol anà mpà a imwol a mbwaar kwem anjyweel udu a un'tswe.

² Nde kàlābòr mwan, waa nde kāsye in'kwēṇ ntōn in'swan.

³ Apan, idiim asin kyàfàmenà u du: dalàgò a kolàkol lāṇṇò lākal amyà in'tswe nsambwaar anà mbwan kwem, anà mpà a imwol udu a un'tswe umwey umwey.

⁴ Nde kākōṇà anà un'kyel ande ndam mwey amu ndam tār yà mbwaar a du, waa kàtòom ya u meen. Nde kāmbar kusa a un'kaar awà kàlābòr, ntōn mudyà mwan ande pa uyàtoo wa.

⁵ Kyekà, un'kaar awà kàbòr mwan baal, awà asàkal un'kyēṇ a in'sēṇ myanswà anà un'an a ibeenà. Mwan ande bun'syen akà Nzam anà akà kir ande là imwol.

⁶ Apan, un'kaar awà kàtiin u nsye a ipol, kà ikal kun'lōōn Nzam ntōn bun'dii kwo ilā nsaab mwey a nkam yweel a an'kwem an'syaam.

⁷ Apan, ità mwey kyàkyer asemà u du. Mishel anà akyeey ande bānwāän anà Dalàgɔ. Dalàgɔ sye anà akyeey ande kānwāän anà ba.

⁸ Wɛɛ dalàgɔ kàbɔŋ anki. Mishel anà akyeey ande bàkyer abɔŋ u du.

⁹ Ipfür a dalàgɔ bun'tɔɔm u nsà. Wa wà ntäy wà itaan, bàfàbel naa ilen anà Satanà, awà afàlwab baar banswà. Wa bun'tɔɔm u mɛɛn, mbwo mwey anà akyeey awa.

¹⁰ Ungo apan, mɛ kàwem ndaa mwey yàngwal u du, yamuten naa:

« Lalà là taan a ngweel a mɔɔ, là unkaak a ngwal
anà là imwɔl a Nzam abi!
Apanà ikɔb kyà kà an'kɔɔ a Klistɔ ande.
Ntɔn nde kàtɔɔm un'fũũn a atɔŋ abi u nsà,
nde mbuur kàfũũnà ba kusà a Nzam abi, mpib
anà mwaäñà.

¹¹ Wɛɛ atɔŋ abi bàwɛl ibɔŋ udu a wa
u mbwo a an'kil a mwān a un'kɔk
anà u mbwo a ndaa bàtɛɛl ba imbal.
Ba bàkɔɔb mɔɔ aba,
ba bàkyey ukwà.

¹² Kyakin, wɛy un'sak ukal u du.
Wɛy be baar làfàkal u du làsāñ!
Wɛɛ ngyeb akà be u mɛɛn anà u ngyal!
Ntɔn ilen kyan'yatya akà be, kyanàɔyɔl a un'fur a
nkyel:

Kya ikyàɔɔb naa taan akya lan'sal ikikye. »

¹³ Mpal làmen dalàgɔ naa bāmūtɔɔm u mɛɛn,
laa làkàlab la un'kaar awà kàbɔr mwan baal.

¹⁴ WĚ un'kaar kàwel an'paab, an'paab mǒǒl mà nĕn a kolàkol ntǒn mufumà tii kà ikal bàlǒǒn ntǒn nde u nsye a ipǒl, ntǒn bun'dii kwo mbul tǎr ana ndam, ukwel anà mii a ntǎy.

¹⁵ Apan, ntǎy kàlwe an'dà mbǒǒn asànaa mwĕy a kolàkol ungo a un'kaar, ntǒn ibǒ byun'syen.

¹⁶ WĚ mĕĕn màyi mubay un'kaar: ma màduub mun ama anà mamin ngyàl awà kàlwe dalàgo.

¹⁷ Uboo a un'fur a nkyel a dalàgo akà un'kaar, la làkànwaan a ndam a baan a un'kaar yasàl, ba baar bàfàlab nswĕĕy a Nzam anà bye anà imbàl a Yĕsu.

¹⁸ Ungo apan dalàgo làkàmbar kà un'kǒol a ngyàl.

13

Ntsür awà kan'too u ngyàl

¹ Apan, mĕ kàmen ntsür mwĕy kan'too u ngyàl a kolàkol. Wa kàkal anà mbwan, mbwan kwem anà in'tswe, in'tswe nsambwaar. Udu a mbwan mwĕy mwĕy, wa kàbwäär mpà a imwol, anà udu a in'tswe awa byàkal anà ikǒb mubĕy Nzam.

² Ntsür awà kàmen mĕ kàkal asànaa nkwe, an'bwār awa màkal asànaa an'bwār a ntsür awabafabel nàa urs anà mun awa asànaa mun a ntaama. Dalàgo kun'pĕ ngwal ande, imwol ande anà ikǒb akolàkol.

³ Umwĕy uboo a in'tswe kàmenà asànaa wànyàwǒ tsùtsü mukwà, wĕ iwà akin kyàkyer akwà. Mĕĕn manswà màkal mukun'tǎy anà mukun'lab.

⁴ Baar bàbulà mukòimà dalàgɔ, ntɔn la làpɛ ikɔb akà ntsūr. Ba bàkòimà sye ntsūr, muten naa: « Nà awà asànaa ntsūr? Nà kan'kwo munwan anà wa? »

⁵ Ntsūr kàwel ikɔb muten ndaa a uyoɔ anà yàbey Nzam anà ikɔb musal ngɔn an'kwem an'nà anjyweel.

⁶ Wa kàsɛmà mubey Nzam, mubey ikɔb ande, ikaɔ ufàbwaay nde anà baar bàfakal u du.

⁷ Wa kàwel mbwo munwan anà anjin'kyeɛl anà muwal iboɔn udu a ba. Bun'pɛ sye ikɔb udu a mbil yanswà, un'seɔn wanswà, ndaa yanswà anà nsi yanswà.

⁸ Baar a mɛɛn banswà bàkyer asun'kòimà, baar banswà mpa kyàkaɔ ikɔb aba kyàɔnàson, sɛmà nkyeer a mɛɛn, uboo a un'kaan a mɔɔ, un'kaan a un'to a un'kɔk awà bàdwa.

⁹ « Wey mbuur awe anà an'tsu'uwem!

¹⁰ Isàkal yan'lɔm naa mbuur akyà iso, nde asàkyà iso. Isàkal yan'lɔm naa mbuur bàkyer un'dwa a kɔm, nde bàsun'dwa a kɔm. Lalà là taan a mukuünà anà là làkwikilà a anjin'kyeɛl. »

Ntsūr kan'too u mɛɛn

¹¹ Apan mɛ kàmen ntsūr asin wàmutoo u mɛɛn. Wa kàkaɔ anà mbwan, mbwan yweel asànaa un'to a un'kɔk, wɛɛ wa kàtɛɛnà asànaa dalàgɔ.

¹² Wa asyaälà ikɔb kyanswà kyà ntsūr wàtátweb u mii a wa. Wa akasiinà mɛɛn anà baar ama a ngwal mukòimà ntsūr wàtátweb awa kyàkū iwà akwà kyàlun'dwa.

¹³ Ntsür wàyweel awà wàmukyer idiim a kolàkol, itàkal mutyey mbaa fà du tii u mēen, u mii a baar banswà.

¹⁴ Wa afabwiy baar a mēen ndwan u mbwo a idiim bun'pe mbwo mukyer u mii a ntsür wàtàtweb. Wa afàsiinà baar a mēen mukyer itek ntòn ibyàäl a ntsür awà báyööl a kòm anà kàwü möö.

¹⁵ Ntsür wàyweel kàwel iköb mupà un'swey akà itek a ntsür wàtàtweb, ntòn kya isi ndaa anà idwà baar bàtòn mukun'kōmà.

¹⁶ Ntsür wàmusiina baar banswà a ngwal, bibaar anà baar baar, anjin'naan anà anàlambwà, aso anà baar a nsaay, muwal idiim mwey udu a koo ibaal itàkal u ntabwey.

¹⁷ Akà mbuur mwey kalàkwo anki musom itàkal muyalà yàlakal naa nde idiim aki kyatey, iswanà naa iköb a ntsür itàkal un'tal a iköb awa.

¹⁸ Apà, iloomà an'yeerà. Mbuur awe anà un'yenà kan'kwo uyila un'tal a ntsür, ntòn un'tal awà kan'kwo a iköb a baal mwey. Un'tal ande wa wà nkam syaam a an'kwem an'syaam anjsyaam.

14

Un'tō a un'kōk anà baar anàbeen

¹ Me kàfàman mwan a un'kōk kàkyàmbar udu a mōŋ a Siyona, wa anà baar, baar nsaab nkam mwey an'kwem an'nà anjina, abà bàkal anà iköb ande anà kyà taarànde byànàson u ntabwey aba.

² Mē kàwem ndaa yan'fà du yàmusà làso asànaa iwòol a kolàkòl byà an'dà, asànaa ipar a kolàkòl. Ndaa kàwem mē yàkàl asànaa diim a adim ikwen bàmubèerà isyanj aba.

³ Ba batòlā diim akūn kušà a kir a imwol anà kusa a ikyeer a mōō bya ina anà andweer. Aka mbuur mwēy kàkwe anki mulòṅàkà diim alà, nà baar nsaab nkam mwēy a an'kwem an'nà anjina abà bàbeen u mēen.

⁴ Ba bà baar mpa bàtay ndūr aba unsà akaar, ntòn ba bà ankòr. Ba bàfàlab mwan a un'kòk ntsū'yanswà ufakya nde. Ba bàbeen uboo a baar asànaa mbenj atàtweb ntòn Nzam anà ntòn un'to a un'kòk.

⁵ U mun aba loor lāsàmenà anki. Amu ba pel latey.

Akyeey atār

⁶ Apan, mē kàmen un'kyeey asin wàmuyifumà u boboo a du. Nde kàkàl anà Lāsān Anàbwan là mbul a in'tye mukyāān baar a mēen, akà baar a nsi yanswà, un'senj wanswà, ndaa yanswà anà mbil yanswà.

⁷ Nde kàtēenà u ndaa a ngwal naa: « Lākyyey ikòb a Nzam anà lun'si làkoo! Ntòn taan alà utsūūl nde baar nsan lan'kwo. Lākōmà mbuur awà kākyyer du, mēen, ngyal anà ntwà a an'dà! »

⁸ Un'kyeey wàyweel kàlab wàtātweb, waa kàten naa: « La lan'bwà, la lan'bwà, Babilon làkolàkòl lan'bwà! La lanūū in'senj myanswà vin a un'fur a ipasàse ala! »

⁹ Un'kyeey wātār kàláb akyeey bōōl bātātweb, wāmuten u ndaa a ngwal naa: « Isàkal naa mbuur mwey kan'kōmā ntsūr anà itek awa, anà isàkal naa nde kan'wal idiim u ntabwey itàkal u kōō,

¹⁰ nde asànwà vin a un'fur a nkyel a Nzam, vin mpa lānjākwaam uboo a kōōb a nkyel ande! Nde asāman mpay aṇādiir yā mbaa anà yā sufre kusà a akyeey in'kyeēl anà kusà a un'to a un'kōk.

¹¹ Un'diṇ a mpay aba wāmukyā du ipepey. Ba bāfāyōör anki itàkal u mwāänà itàkal u mpib, ba baar bāfākōmā ntsūr anà idiim awa, anà mbuur awā kan'wal idiim a ikōb awa. »

¹² Alà là taanṇ musà mukuūñà ntōn baar a Nzam abā bāfālab nswēēṇ ande anà abyē anà lākwikilā amu Yesu.

¹³ Ungō apan mē kāmēm ndaa yan'fà du anà yan'tēn a mē naa: « Sōn abā: "Un'sak apanā akā baar abā bākū uboo a Mwol!" Dweēlā atēēnā naa: "Ndandaa ba ban'kwo bayōör unsa isal aba, ntōn isal aba byāmuyalab!" »

Mbweel anà mbwēēr

¹⁴ Ungō apan mē kāmēm itōōm a pēēl. Mbuur mwey asānaa Mwan a mbuur kākāl wānjābwaay udu a kya. Nde kākāl anà mpā a imwol yā wōl kun'tswe, anà impye mwey kyā mpōr u kōō.

¹⁵ Un'kyeey asin kàtoo kà idwā a Nzam, waa kāsī un'kweṇ a ngwal akā mbuur kākāl aṇābwaay udu a itōōm: « Syāāl impye angye,

bwo, ntɔn alá là taan abwo: mɛn man'kwo ntɔn mbweel! »

¹⁶ Apan, mbuur awà kàkál anàbwaay udu a itoöm, kàtɔm impye ande u mɛn, waa kàbwe mben yanswà yà mɛn.

¹⁷ Un'kyeey asin kàyàtoo kà idwà a Nzam a du. Nde sye kàkál anà impye a mpɔr.

¹⁸ Un'kyeey asin sye, awà kàkál anà ikɔb udu a mbaa, kàfù mɛsà a ibɔɔn. Nde kàsi un'kweɲ a ngwal akà mbuur awà kàkál anà impye a mpɔr: « Syääl impye angye kyàmpɔr anà kwol itsuɲ a ywan a vin a mɛn: an'reze abya màjàsòh! »

¹⁹ Apan, un'kyeey kàtɔm impye ande u mɛn, waa kàkwel mben a ywan a vin a mɛn. Nde kàtɔm ya uboo a mpfwee a kolàkol yà un'fur a nkyel a Nzam.

²⁰ Mben ya bàtsu uboo a mpfwee ayi, u nsà a bul. An'kil màkyer atoo uboo aya, waa màyol tii u mun a mpoonà anàmbar anà màpää u mɛn tii kà isii a an'kilɔmetre nkam tär.

15

Akyeey anà ntaanàmbar yà ntsüü

¹ Apan mɛ kàmen idiim asin u du, idiim mwɛy kyàkolàkol anà kyà ubem: akyeey nsambwaar bàkäärà ntaanàmbar nsambwaar yàntsüü, ntɔn u mbwo aya waa un'fur a nkyel a Nzam kan'kwo.

² Ungò apan mɛ kàmen asànaa ngyal a talàtal wàkolàkol wàjàtüüb anà mbaa. Baar banswà abà bàwɛl ibòh udu a ntsür, udu a idiim ande

anà udu a un'tal a ikɔb ande bàkàl bàṅàmbar udu a ngyal a talàtal awà. Ba bàkàl anà isyāḡ kape Nzam kan'kɔɔ aba.

³ Ba bàkàl mutɔɔl diim a Mɔse, un'syaäl a Nzam, anà diim a un'to a un'kɔk:
« Mwol Nzam, Nkum a indiir byanswà,
isal angye byà byàkolàkol anà byà ubem!
Mwol a in'seḡ myanswà, mbwo angye yà balàbal
anà yà ndandaa!

⁴ Mwol, nà kan'kwo mutɔn ikɔb angye?
Nà atɔn mukasà làkoo?
Ntɔn ngye mpel awà in'kyeɛl,
in'seḡ myanswà myàkyer asàyakömä,
ntɔn balàbal angye làkyàmenà u leḡ. »

⁵ Ungö a indiir abi, me kàmen idwà kyan'dubà u du, anà nten a imbäl.

⁶ Akyeey nsambwaar abà bàkäärà ntaanàmbar nsambwaar bàyàtoo uboo a kya. Ba bàkàl bàṅàbwaar ipfey a in'kà a ntsür kyà tsek tsek anà un'kab a wɔl u lɔḡ.

⁷ Umwey uboo a ikyeer a mɔö inà kàpe an'kɔɔb, an'kɔɔb nsambwaar mà wɔl màṅàyɔl a un'fur a nkyel a Nzam a mbul a in'tye.

⁸ Idwà kyàkal kyàṅàyɔl a un'diḡ. Kya kyà idiim muswan làkoo anà ngwal a Nzam. Akà mbuur mwey kàlàbilà anki uboo a idwà tii umpal yàlàwà ntaanàmbar nsambwaar yà akyeey nsambwaar.

16

An'kɔɔb nsambwaar mà nkyel a Nzam

¹ Apan me kàwem ndaa a ngwal yàfù idwà yàmuten a akyeey nsambwaar naa: « Làkyen kàlatyaan an'kòob nsambwaar mà un'fur a nkyel a Nzam u meen! »

² Un'kyeey wàtàtwèb kàkyen anà kàtyaan kòob ande u meen. Apan inkyar ibe anà byà usaay byàtoo u ndür a baar abà bàkal anà inyem a ntsür anà bàfakömà idiim awa.

³ Un'kyeey wàyweel kàtyaan kòob ande u ngyal a kòlakòl. An'dà màbulà asanaa an'kil a un'ku ana indiir byanswa byakal uboo a an'da byakyer akwà.

⁴ Un'kyeey wàtär kàtyaan kòob ande u ngyal anà u ntwa a an'da ayà yàbulà an'kil.

⁵ Apan, me kàwem un'kyeey awe anà ikòb udu a an'da wàmuten naa: « Ngye nün'kyeel, ngye awà, anà kàkal, ngye awà wàbalàbal ntòn kàtsul ngye nsan ayi unsà balàbal.

⁶ Abun, baar bàtyaan an'kil a baar angye anà mà ahangoom, anà apanà ngye amapà an'kil naa ba bànu. Ba ban'wal bweel aba! »

⁷ Ungo apan, me kàwem ndaa yan'fà idwà yàmuten naa: « Inye, Mwol Nzam, Nkum a indiir byanswà, ntsüül a nsan angye yà ndandaa anà yà balàbal! »

⁸ Un'kyeey wàrà kàtyaan kòob ande udu a taan. Ba bun'pe mbwo muwuul baar mbaa.

⁹ Baar bàwulà mbaa u mwäänà a iban. Ba bàbey ikòb a Nzam awe anà ikòb udu a ntaanàmbar a tub ayi, wée ba bàsabuul anki mpem ntòn mukun'sà làkoo.

¹⁰ Un'kyeey wàtyeen kàtyaan kɔɔb ande udu a kir a imfum a ntsūr. Imfum a ntsūr kya kyàbilà u lāpib. Baar bàbebāmà ndem aba an'din ntɔn usaay.

¹¹ Ba bàtò'Nzam a du ntɔn usaay aba anà inkyār aba. Wɛɛ ba bàwɛy anki nsyāāl aba yà mbe.

¹² Un'kyeey wàsyāam kàtyaan kɔɔb ande u ngyāl Ɛfrat. Ngyāl awà kàkyer ayɔm ntɔn mupà mbwo akà amfum ban'fà ntsu' lāfāsənà taan.

¹³ Apan, me kāmɛn an'dweelà an'tār mǎngyāy, mǎnǎfyañ an'kwar un'swan, mǎyatoo u mun a dalagɔ, u mun a ntsūr anà u mun a nǎngɔɔm a loor.

¹⁴ Ma mà an'dweelà a insɔnà amyà ifàkyer idiim a ubem. Mya myàfàkyà akà amfum a mɛɛn manswà ntɔn mukakoñà ntɔn ità a ilà a kolàkòl kyà Nzam awà Nkum a indiir byanswà.

¹⁵ Mwol kan'ten naa: « Le, me an'yà asànaa mbub! Un'sak akà mbuur awafàkal wǎnǎpanà anà afàkaar ipfey ande, ntɔn nde ukɔɔn amɛɛy un'kwey ande. »

¹⁶ An'dweelà mǎtuùb amfum kà ikal mwɛy bàfàbel naa Armagedɔ kà Ɛbelɔɔ.

¹⁷ Un'kyeey wǎnsambwaar kàtyaan kɔɔb ande uboo a un'pòb. Ndaa mwɛy yǎngwal yan'too kà idwà, yǎfù'kir a imwol yǎmuten naa: « Yan'kwo! »

¹⁸ Apan, indiir bi byàkyer amɛnà: minyà, làso a ndaa, ipar, nteer a mɛɛn yà ngwal. Nteer a mɛɛn a tub ayi nǎtǎkal anki sɛmà abà baar udu a mɛɛn.

¹⁹ Bul a kolàkòl lābaarà itīir itār, an'bul a nsi yanswà màkyer abwabà. Nzam kadiimà anki bul a kolàkòl Babilòn. Nde kun'nuü' kooò a vin ande, vin a un'fur a nkyel ande.

²⁰ Isan a an'dà byàkyer adiimà anà myon myàfàmenà anki.

²¹ Ikul a mbul a in'kul kyàkyer anò, un'kul mwey buur awa bàkāl isi a an'kilò an'kwem an'nà. In'kul ami myafu' du, waa myàbweelà baar, ba bàtöö Nzam nton ya yàkāl ntaanàmbar a kolàkòl.

17

Un'kaar a pasàse a kolàkòl

¹ Ungo' apan, umwey uboo a akyeey nsambwaar awà kàkäär an'kooò nsambwaar kàn'yàten a me naa: « Yà, me in'saswan ntaanàmbar a un'kaar a pasàse a kolàkòl, awà afàkal udu a an'dà an'kòl an'kòl.

² Mbwo mwey anà nde, amfum a meen bàbilà unsà ipasàse, baar a meen bàkyàyor vin a ipasàse ande. »

³ Abun nde kan'syen u nsye a ipol unsà Dweelà. Me kàmen un'kaar mwey kwo akyàbwaay udu a ntsur mwey wàtsöö, wànyayol a ikooò abyà byàfàbey Nzam. Nde kàkāl amyà in'tswe nsambwaar anà mbwan, mbwan kwem.

⁴ Un'kaar kàkāl anàbwaar ipfey byàtsöö, tsöö a ngwal anà an'twan a wol, in'kul a ntal anà mper.

Nde kàkàl anà kòòb a wòl lànàýòl anà ndaa a bòómà u kòò, yà ngingyây, yà ipasàsè ande.

⁵ U ntabwey ande kyàkàl anà ikòb mwey akyà mpa ban'kwo baar muyòb: Babilòn akolàkol, ngwàn a akaar a pasàsè anà bà bòómà u mēen.

⁶ Mē kàmen un'kaar anàýòr a an'kil a anjin'kyeel anà mà an'bal a Yesu. Umpal kun'mēn mē, mē kàkyer abem ngwal.

⁷ Kyakin un'kyeey kàten nde a mē naa: « Ntòn nkye an'man ngye bòómà? Mē in'yakyaän ngyee a un'kaar anà yà ntsür a in'tswe nsambwaar anà mbwanj kwem awà kun'bwäy udu a wa.

⁸ Ntsür akwà awà kàmen ngye, awà kàkàl anà mōò, wa ufàkal anki. Wa akyer atoo u boo a un'baan, ntòn wa uku. Baar a mēen mpa abye anà ikòb aba byànàson uboo a un'kaan a mōò fà nkyeer a mēen, bàsàman ndaa mwey yà ubem muman ntsür, ntòn wa kàkyer akal, ufàkal anki, wēē wa akyer afàsýefurà. »

⁹ « Apà, ilòómà un'yenà anà an'yeerà. In'tswe nsambwaar myà myòŋ amyà ufàbwaay un'kaar. Mya sye myà amfum nsambwaar.

¹⁰ Atyeen uboo a ba bàkyàbwà, wàsyaaam wàmuyaal, wànsambwaar njàtàyà anki, wēē umpal usàyà nde, nde usàlam anki.

¹¹ Ntsür akwà kàkàl anà mpa ufàkal, wa ñakwo wà mfum wànaan. Wa sye wà umwey uboo a ntsür nsambwaar anà wa wàmukyà ukwà. »

¹² « Mbwanj kwem kàmen ngye, yà amfum

kwem mpa abà anàtàwal imfum, wɛɛ, u taan lāmwey, ba bàsàkab ikòb a imfum anà ntsür.

¹³ Ba bàkwem bye amà an'kyän mwey: upà ngwal anà ikòb aba unṣà isal a ntsür.

¹⁴ Ba bàsanwaan anà un'tó a un'kòk, wɛɛ un'tó a un'kòk asàwal ibòñ udu a ba, ntòn nde wà Mwol a amwol anà Mfum a amfum, anà nde, bàñàbel, bàñàsòl anà bàlää bàsàkyer abòñ mbwo mwey sye anà nde. »

¹⁵ Un'kyeey kàfàtèn a mɛ naa: « An'dà kàmen ngye, kyà ikal akyà ufàkal un'kaar a pasàɛ, myà in'sen, ikòñ, nsi anà ndaa.

¹⁶ Mbwan kwem kàmen ngye anà ntsür, bàsàtòn un'kaar a pasàɛ, Ba bàsun'sà anàyen anà wànsàpòl. Ba bàsàdyà in'twan ande anà bàsun'wuul mbaa.

¹⁷ Ntòn Nzam kàsi u mpem aba mukwey an'kyän ande, ukwey an'kyän nsil ma anà mupà imfum akà ntsür tii mpal isàkwo ndaa a Nzam. »

¹⁸ « Mumay, un'kaar kàmen ngye, là bul akolàkol làfàyaal udu a amfum a mɛen. »

18

Babilon ban'pay

¹ Ungò apan, mɛ kàmen un'kyeey asin kan'fà du: nde kàkal anà ikòb mwey kyà kolàkol anà làkoo ande làpɛ kyɛɛy u mɛen.

² Nde kàtèn u ndaa a ngwal naa: « La lan'bwà, la lan'bwà, Babilon làkolàkol! Mpalabà, la lan'bulà ndwà a insòjà, ikal ntòn an'dweelà an'be

mà ifà ifà, ikal a nɛn ifà ifà anà ntsür a mbe anà yà ɲingyây.

³ Ntɔn nde kànüü in'seɲ myanswà vin a un'fur a ipasàsɛ ande. Amfum a mɛɛn bàkyer ipasàsɛ anà nde, atɛɛl a an'yà a mɛɛn bàbulà aɲangim u mbwo a ngwal a un'naan ande wàɲàsöön. »

⁴ Mɛ kàwem ndaa asin yan'fà du, yàmuteɛnà naa: « Làtoo uboboo a bul alà, bɛ in'seɲ amɛ, manà bɛ làyabilà unsà man'be ande anà mukcɔn abilà unsà mpay ayà iyun'bweel.

⁵ Ntɔn man'be ande màkyàsà ibiɲ tii u du, anà Nzam kàyɔbà in'kolàɲàyɔɲ ande.

⁶ Un'fuur asànaa kàkyer nde bumwey, un'fuur mbalà yweel ube abà kàkyer nde. Uboo a kɔɔb kàbüna nde vin ande, büna sye mbalà yweel ntɔn nde.

⁷ Asànaa kàkāl nde unsà làkoo anà unsà un'naan, lun'fuur sye unsa mpay ana unsa un'saabà. Ntɔn nde afàtɛn u mpem ande naa: "Mɛ in'wàmuyaal asànaa mfum un'kaar, mɛ kà in'wà un'kweel un'dim anki, un'saabà usan'bweel anki akà ikikye."

⁸ Kyakin, mpay yanswà ayà bun'löön ikyer asun'bweel ilà imwey kya: ukwà, ukweel anà ngyal, waa bàsun'tcɔm u mbaa. Ntɔn Mwol Nzam awà kun'tsuül nsan wà ɲangwal. »

⁹ Apan, amfum a mɛɛn abà bàkyer ipasàsɛ anà nde anà balàb un'naan ande, bàkyer asàlɛl anà bàsàsà in'tàɪ, umpal bàsàman ba un'diɲ a bul aɲàkùɲà.

¹⁰ Ba bàsàkal ukwel, ntòn bɔɔmà a ntaanàmbar ande, anà ba bàsàten naa: « Ngyeb! Ngyeb! Ɔɔ Babilon, bul akolàkol, bul a ngwal! Mbar angye yan'yà u taan lāmwey mpel! »

¹¹ Atɛel an'yà a mɛɛn bàmulel sye anà bàmusà un'saabà ntòn nde, ntòn akà mbuur mwey ufàsàsom anki iyääl aba:

¹² un'kabɔ a wɔl, arza, in'kul a ntal anà mper, ipfey a in'ka a ntsur, anà byà fruu, byà swa anà byàtsöö, in'te a usɔŋ anàbwan, indiir ifà ifà byà mbwan a ngyɔ, byà in'te a ntal, byà brɔnze, byà ishabà itàkal byà marbre,

¹³ kanɛl anà kɔb, may a usɔŋ, mire anà tswà, vin anà may, mfuub anà ble, ngɔɔmà anà in'kok, mpoonà anà an'shar, asɔ anà baar a bɔlokà.

¹⁴ Bafàten naa: « Indiir byanswà afakweenà ngye byàkyàyaalà apà ngye, un'naan angye wan-swà anà un'kyɔm angye byàkyàdiimà ntòn ngye anà bya bàfàsàman anki akà ikikye! »

¹⁵ Ayääl abà bàbulà anangim u mbwo a un'kaar awà, bàsàkal ukwel ntòn mutiin mpay ayà usàman nde. Ba bàkyer asàlel anà bàsàsà un'saabà.

¹⁶ Ba bàsàten naa: « Ngyeb! Ngyeb! Bul akolàkol, lànàbwaar ipfey a in'ka a ntsur, kyàtsöö anà kyàfruu, kyà an'twan a wɔl, in'kul a ntal anà mper.

¹⁷ U taan lāmwey mpel in'naan mbɔɔn myàkyer ayaalà! »

Akaptɛn a an'swà banswà anà baar bàkail

muyikya anà ba, baar a ngyal anà baar banswà bafàman ubwanj aba u ngyal, bàkal ukwel,

¹⁸ ba bàsyee in'kweŋ umpal bàmén ba un'din a bul anàkunjà: « Bul nà lèkwe musi a bul a kolàkol alá! »

¹⁹ Ba bàkubà un'twà, bàsyee in'kweŋ, bàkyer alelà, bàsyee un'saabà, waa bàteenà naa: « Ngyeb! Ngyeb! Bul akolàkol alá lèpɛ un'naan akà baar banswà bàkal anà an'swà kà an'dà. U taan lèmwey mpel akà undiir mwey kàfàkal anki! »

²⁰ Du, sanj ntɔn mbwabà ala! Anà bɛ sye, anjin'kyeɛl, antoöm anà anjangɔm lāsāj! Nzam kun'tsuül mbar ntɔn ube kàlakyer nde!

²¹ Apan, un'kyeey a ngwal mwey kàwel nkɔŋ mwey asànaa nkà mwey yàkolàkol, waa kàtɔm ya u ngyal, anà kàtɛn naa: « Un'fur a nkyel nsil wawà awà bàsàtɔm Babilɔn, bul akolàkol anà la bàfàsàman anki akà ikikye.

²² Diim a abɛɛrà a isyāj anà adim a ikweŋ, abɛɛrà a un'swom anà mfunj bàfàsawem anki akà ikikye u ndwà angye. Akà un'kyeer a isal a an'kɔɔ mwey bàfàsàman anki u ndwà angye. Akà un'kiin a nkà mwey bàfàsawem anki u ndwà angye.

²³ Mwina ufàsàpà anki kyɛɛy u ndwà angye. Làsɔ a baar ban'tà bɔr lābenāben bàfàsawem anki u ndwà angye, ntɔn ayaāl angye bàkal baar ban'soön mfun u mɛɛn, anà u mbwo a in'nweŋ angye, ngye kàkyābwiy in'seŋ myanswà ndwanj. »

24 An'kil a an̄angwɔm, m̄a an̄in'kyɛɛl, an̄a m̄a baar bansw̄a b̄adw̄a u m̄ɛɛn m̄a b̄am̄ɛn̄a u Babilon.

19

Un'k̄abɔ kan'syāñà Mwol

1 Ungōpa, m̄ɛ k̄awem u du as̄anaa ndaa a ngwal ȳa un'sɛŋ a kol̄akol aw̄a u du w̄amuten naa:

« Alɛluya!

Ngweel a m̄ɔɔ, l̄akoo an̄a ngwal bye ak̄a Nzam abi!

2 Ntɔn ntsūül a ns̄aŋ ande yansw̄a ȳa ndandaa an̄a ȳa bal̄abal!

Ntɔn nde k̄ap̄ɛ ntaan̄am̄bar ak̄a un'kaar a pas̄as̄ɛ a kol̄akol,

ntɔn nde k̄abwiya m̄ɛɛn uns̄a ipas̄as̄ɛ ande.

Nde kun'fuur mfur a an'kil a asȳaāl ande. »

3 Ba b̄af̄at̄ɛn naa: « Alɛluya! Un'diŋ awa w̄amubeen̄a du mbul a in'tye! »

4 Apan andweer an'kwem m̄ɔɔl an̄in̄a an̄a ikyeer a m̄ɔɔ in̄a b̄abu' an'kōm, waa b̄akōm̄a Nzam aw̄af̄ayaal u kir a imwol an̄a muten naa: « Ȳa abwey! Alɛluya! »

Un'kyɔm a b̄ɔr a un'tō a un'k̄ɔk!

5 Ndaa ȳatoo u kir a imwol, waa ȳat̄ɛn naa: « Lun'syāñà Nzam abi, b̄ɛ asȳaāl ande bansw̄a, b̄ɛ baar l̄af̄akyey Nzam, amb̄ɛy an̄a andweer! »

6 Apan m̄ɛ k̄awem as̄anaa ndaa a un'k̄abɔ a baar, as̄anaa l̄aso a ngȳal a kol̄akol an̄a as̄anaa idum a mbul a ngwal ȳamuten naa:

« Aleluya!

Ntɔn Mwol, Nzam abi wàngwal
kan'bwääy imwol ande.

⁷ Wëy bi isäñ anà ikäl anàýɔl a un'sak,
anà kun'si lākoo!

Ntɔn taan a un'kyɔm a bɔr a un'to a un'kɔk
lan'kwo,
un'kyay ande wàñàýòñà.

⁸ Nde bun'pe mbwo mubwaar ipfey a in'kà a ntsür,
kyà in'nyän anà kyà tsek tsek. »

Ntɔn ipfey a in'kà a ntsür ikaswanà naa isal a
balàbal byà anin'kyeel.

⁹ Un'kyeey mwëy kàten amë naa: « Sɔn: Un'sak
akà baar abà bàbel kà un'kyɔm a bɔr a un'to a
un'kɔk. » Nde kàfàkwey aba: « Yayi yanswà yà
ndaa a Nzam yà ndandaa. »

¹⁰ Apan, më kàbü an'kòim kusà a nde ntɔn
mukun'kòimà, wëe nde kàten a më naa: « Twon
aman'kòimà! Më in'wà un'syääł asànaa ngye anà
atɔñ angye abà balää unsà imbal a Yesu. Lākoo
ngye asà Nzam! »

Ntɔn imbal a Yesu kyà dweelà a ngɔɔm.

Un'syeen a mpoonà udu a mpoonà a pɛɛl

¹¹ Apan, më kàmen du lànàdubà, mpoonà a pel
kàyàmenà. Mbuur kàläär udu awa bàfun'bel «
Lää » anà « Ndandaa ». Nde afàtsul nsan anà
afànwaan unsà balàbal.

¹² Mii ande mya asanaa lələm a mbaa. Nde we
anà mpà a imwol mbɔɔn udu a un'tswe anà ikɔb
anàɔɔn akyà uyòb nde mpel.

13 Nde wàṅàbwaar kàzak aṅànwemà unsà an'kil. Ikòb ande « Ndaa a Nzam ».

14 In'lwan a aṅità a du myàyun'labà udu a mpoonà a pèel, myàṅàbwaar ipfey a in'kà a ntsūr kyà pèel anà kyà tsek tsek.

15 Kòm aṅàsyè lātòò u mun ande ntòn mukam in'sen. Nde asàkal un'kyeey aba anà un'an wà ishabà, anà nde asàbwèer rɛzɛ uboo a mpfwèe ipolà vin a un'fur a nkyel a Nzam Aṅangwal.

16 Udu a kàzak ande anà udu a ipel ande bàsòn ikòb ki: « Mfum a amfum anà Mwol a amwol ».

17 Apan, mɛ kàmɛn un'kyeey aṅàmbar uboo a taan. Nde kasi in'kwen u ndaa a ngwal akà nɛn yanswà yàyafumà u dudu: « Làyi, làkòṅ ntòn un'kyòm a kolàkol wà Nzam!

18 Abun, yàladi in'twan a amfum, in'twan a amfum a aṅità, in'twan a aṅangwal, in'twan a mpoonà anà myà baar bàfàsyen ya, in'twan a baar banswà, baar a nsaay anà aso, ambey anà andweer. »

19 Ungò apan, mɛ kàmɛn ntsūr, amfum a mɛɛn anà in'lwaan a ità aba, bàṅàkòṅ ntòn munwaan a mbuur afàlaar udu a mpoonà anà un'lwaan a ità ande.

20 Ntsūr bàkyer un'kòr anà ṅangcòm ande wàloor kàkyer idiim iban kusà ande ntòn mub-wiy ndwan baar abà bàwèl inyem a ntsūr anà bàkòma itek awa. Ntsūr anà ṅangcòm a loor batcòm bàmɔɔ u yaan a mbaa.

21 Baar bumwey bàkyer adwa a kòm alà lātòò u mun a mbuur kàkal udu a mpoonà. Nɛn yanswà

yàyuür a in'twan aba.

20

Mbul nsaab

¹ Apan, me kàmen un'kyeey mwey an'yàtyà fà du. Nde kàkàär nsab a un'baan anà dwaan a buur.

² Nde kàkòr dalàgò, ntày itaan, awà ilen anà Satanà, waa kun'baim dwaan nton mbul nsaab.

³ Un'kyeey kun'toom kà un'baan, kun'baim a nsab, waa kabèerà inyem udu ande, nton dalàgò uköön afàbwiw in'sen ndwan tii isàkwo mbul nsaab. Ungò apan bàkyer asun'tsuun nton kitaan.

⁴ Ungò, me kàmen an'kir a imwol. Baar bàbwaayà udu a ma bàwel iköb mutsul nsa. Me kàmen sye möö a baar abà batsul in'tswe nton bàtää ba imbal a Yesu anà kyà ndaa a Nzam. Bā bākōmā anki ntsūr itàkal idiim awa anà ba bawel anki inyem awa u ntabwey, itakal u koo. Ba bàkyer awiyà anà bàyaal anà Klistò mbul nsaab.

⁵ Aku bumwey bàwiya anki kusà a mbul nsaab mukwo. Ayi yà ngwiiyà yàtätweb.

⁶ Baar ban'wal kab unsà ngwiiyà atätweb ayi, bà anjun'sak anà anin'kyeel! Udu a ba ukwà bayweel bàsàkal anki. Ba bàsàkal angan a Nzam anà Klistò, anà ba bàsàyaal anà Klistò mbul nsaab.

Ikwàndwà a Satanà

⁷ Mpal isakwo mbul nsaab, Satanà bàkyer asun'twey u bolokà ande,

⁸ anà nde asàkyà mukayikur in'sen amyà kà an'twerà a mēen mà anà, ikaswanà naa Gɔg anà Magɔg. Nde asakòhà ntɔn mumwaan ità: un'tal aba wà asànaa anseŋ a ngyal.

⁹ Ba babilà a ngwal u mēen manswà, waa bàdinhà ikal a anjin'kyeel, iswanà naa bul a Nzam lankween. Wɛe mbaa yafu du, waa yadwà.

¹⁰ Apan, un'lwēeb aba ilen, akyà kyakurà baar, bun'toom u yaan a mbaa, ntsu abà ntsur anà anangoom a loor. Ba basàman mpay mpib anà mwāānà u mbul a in'tye.

Ntaanjāmbār a ntsūi

¹¹ Apan, mē kāmēn kir a imwol lākōlākōl lāpēel anà mbuur kàbwaayà udu a la. Du anà mēen mātīn ukwēl kusà ande, anà ma bāfāsāman anki.

¹² Ungō apan mē kāmēn aku, andweer anà ambey, bānjāmbār kusà a kir a imwol. In'kaan bākyyer aduub. Un'kaan asin bākyyer aduub, un'kaan a mōō. Aku batsul nsan, mbuur mbuur mulab nsyaāl ande, asànaa basōn ya uboo a in'kaan.

¹³ Ngyal kàfuur aku ande, ukwà anà an'lon màfuur aku ama. Ba banswà batsul nsan, mbuur mbuur asànaa byākāl isal ande.

¹⁴ Ukwà anà an'lon batoom u yaan a mbaa. Yaan a mbaa alà bà ukwà bāyweel.

¹⁵ Isàkal naa mbuur mwey ikōb ande basōn anki uboo a un'kaan a mōō, nde bun'toom u yaan a mbaa.

21

Du akuin anà meen akuin

¹ Apan, me kàmen du akuin anà meen akuin. Du lātātweb anà meen mātātweb mākyaayaalā, anā ngyal ufàkal anki.

² Me kàmen sye bul in'kyeel, Yelusàlem akuin, làfū du apà Nzam, asànaa un'kyay kan'sà ntwen ntōn un'dim ande.

³ Me kàwem ndaa mwey yàngwal yan'too u kir a imwol yàmuten naa: « Le ikal a Nzam anà baar a mōō! Nde asàkal anà ba, anà ba bàsàkal in'sen ande. Nzam ñakwo asàkal anà ba, nde asàkal Nzam aba.

⁴ Nde asàkōm làsaan a mii aba lanswà. Ukwà bàfàsàkal anki, itàkal un'saabà, itàkal in'tar, itàkal mpay, ntōn indiir itaan byàkyàaala. »

⁵ Apan, mbuur kàkal wàṇàbwaay udu a kir a imwol kàten naa: « Le, indiir byanswà me in'kyer byàkuin. » Ungō waa nde kàten a me naa: « Sōn abà, ntōn ndaa amē yà yàndandaa anà yalāā. »

⁶ Apan nde kàten a me naa: « Yan'kwo! Me in'wà Alfa anà Ōmega, nsemà anà ntsuū. Akà mbuur awe anà mfwāā, me in'sun'pà an'dà a ngway máfàfà u ntwa a an'dà a mōō.

⁷ Mbuur asàwal ibōṇ, asàwal kwal là: me in'sàkal Nzam ande, anà nde asàkal mwan amē.

⁸ Wēē akà aṇabōmā, akà baar mpa abà aṇalàkwikilā, akà aṇamōō aṇingyāy, akà adwāā, akà apasàse, akà aṇin'nween, akà aṇitek anà

anjaloor banswà, ikal aba kyà uboo a yaan a mbaa: abà bà ukwà bàyweel. »

Yelusàlem akün

⁹ Apan umwey uboo a akyeey nsambwaar abà bàkäärà an'kòb nsambwaar mànyòl anà mpay nsambwaar yà ntsüü, kàten a mē naa: « Yà, mē in'saswan un'kaar anjàbàäl, un'kyay a un'tò a un'kòk. »

¹⁰ Nde kan'syen unsà Dweelà udu a mən akolàkol anà wabwelàbwel, waa kan'swen bul in'kyeel, Yelusàlem, làfù du apà Nzam.

¹¹ La làpēē un'nyän a làkoo a Nzam. Un'nyän ala kàkal asànaa un'nyän a un'kul a ntal wà talàtal awà bàfàbel naa yaspe.

¹² La làkal anà ibā a làpan kyàkolàkol anà kyàbwel. La làkal anà ibeenà, ibeenà kwem aniyweel, anà akyeey sye akyeey kwem aniyweel nton muleerà ibeenà byànàson ikòb, ikòb a in'sen kwem aniyweel myà baan a Isàlèl:

¹³ ibeenà itär ntsü làfàsenà taan, ibeenà itär u ntaal, ibeenà itär u ngyel, ibeenà itär u ntsü làfàkàminà taan.

¹⁴ Làpan a bul alà làkal lànàton udu a nkən kwem aniyweel yà un'bään. Udu aya bàkyàson ikòb a antööm kwem aniyweel bà un'tò a un'kòk.

¹⁵ Mbuur kàteenà a mē kàkal anà isii u kòo: wenwen là wòl, nton musi ibeenà ana ibā a bul.

¹⁶ Ibā a bul byàkal làsii làmwey: un'kò ala kàkal làsii làmwey anà ngyamà ala. Nde la kàsi a wenwen: ma manswà màkal isi an'kilòmetre

nsaab yweel a nkam yweel an'kwem mōōl. Un'kō, ngyamā anà bwel byàkal làsii làmwey la.

¹⁷ Nde kàsi sye ibā a làpaŋ: kya kyàkal isi a metre an'kwem nsambwaar anjyweel unsà un'kō.

¹⁸ Ibā kyàkal kyàŋàtōŋ a yaspe, anà bul làkal làŋàtōŋ a wōl anàŋyir là tsek tsek asànaa talàtal.

¹⁹ In'baän a ibā a bul myàkal myàŋàtōŋ a nkōŋ a ntal yà ifà ifà: un'baän wàtātweb kàkal wàŋàtōŋ a yaspe, wàŋweel a safir, wàtār a agate, wàna a emerode,

²⁰ wàtyeen a sardōniks, wàsyaam a sardwan, wànsambwaar a krizolit, wànaan a beril, wàwà a topaze, wàkwem a krizopraze, wàkwem anjmwey a iyasente, wàkwem anjyweel a ametiste.

²¹ Ibeenà byàkwem anjyweel byàkal byà an'yak, an'yak kwem anjyweel. Ibeenà imwey imwey kyàkal kyàŋàkyer a yak làmwey. Balàbal akolàkol là bul làkal là wōl anàŋyir asànaa kōōb a talàtal.

²² Wēē mē kāmēn anki ndwà a Nzam u bul alà, ntōn ndwà a Nzam ala wà Mwol, Nzam Anjangwal anà un'tō a un'kōk.

²³ Bul alà làkal anki anà mfun a taan itàkal nsoŋ ntōn mupà la kyēy. Ntōn làkoo a Nzam làfàpà kyēy anà un'tō a un'kōk wà mwina ala.

²⁴ In'sen myàsakyeenà a kyēy ande, anà am-fum a mēēn bàsun'twāālà làkoo aba.

²⁵ Ibeenà a bul byàsakal byà ipōl mwaänà anjun'kiinà, tōn kwo mpib isàkal anki.

²⁶ Wēē bàsàtwaal làkoo anà ibyāāl a in'sen kwo.

²⁷ Lābiin lāsàbilà anki kwo, itàkal un'pasàse anà ñaloor, wēē baar abà bāṅàson uboo a un'kaan a mōō a un'tō a un'kòk mpel.

22

¹ Un'kyeey kan'swēṅ sye ngyāl a an'dà a mōō, wāmūtà in'nyāṅ asānaa talàtal. An'dà amà makāl mutoo u kir a Nzam anà là un'tō a un'kòk.

² Uboboo a balabal a kòlakòl labul, uboboo a indek myeel myà ngyāl, we anà un'te a mōō. Wa kàfabòrà mbalà kwem aniyweel anà kàpēē imbenṅ ngon wanswà. Nkay awa yà nton mukòor in'seṅ.

³ Un'küül ufàsàkal anki. Kir a imwol a Nzam anà un'tō a un'kòk lasakal uboo a bul, ana asyāäl ande bàkyer asun'syāṅà.

⁴ Ba basàman ntabwey ande anà ikòb ande isàkal kyanṅàson u ntabwey aba.

⁵ Lāpib lāfàsàkal anki, ba bāfàsàkal anki anà mfun a pēelà a mwinà itàkal làtaanṅ, nton Mwol Nzam asàsà pēelà ande udu a ba. Waa ba basàyaal mbul a in'tye.

Yesu wà tsütsü' muya

⁶ Ungò apan un'kyeey kàten a mē naa: « Ndaa ayi yà ndandaa anà yà lāā. Anà Mwol, Nzam a an'dweelà a aṅangòom, kàtòim un'kyeey ande, nton muswanṅ akà asyāäl ande ndaa ayiyà u kitaanṅ. »

⁷ Yesu kàten naa: « Le, mē in'wāmuya agyā. Un'sak akà mbuur afàsyāäl ndaa a ngòom a un'kaan wà! »

8 Me Ywan kàwem anà kàmèn indiir abi. Ungö muwem ana muman bya, me kabu an'koim kà in'kol a un'kyeey awà kan'swenà bya, nton mukun'koimà.

9 Wëe nde kàtèn a me naa: « Twon aman'koimà! Me in'wa un'syaäl asanaa ngye, asanaa aton angye anangoom anà baar banswà bafasyaäl ndaa a un'kaan awà. Ngye akomà Nzam! »

10 Nde kàfàtèn a me naa: « Twon an'yee ndaa a ngoom a un'kaan wà, nton taan lye tsutsu.

11 Wey mbuur afàkyer ube ulab mukyer ube anà anàningyây ulab mukyer ngingyây, wëe mbuur afàkyer balabal ulab mukyer balabal, anà nton'kyeel ulab mukyeel. »

12 Nde kàkwëy naa: « Le, me in'wàmuyà agyà. Me in'yatwaal bweel mupà akà mbuur mbuur asanaa akyà isal ande.

13 Me in'wà Alfa anà Omega, iswanà naa wàtätweb anà wàntsüü, nsëmà anà ntsüü.

14 « Un'sak akà baar abà ban'son ipfey aba, nton mukal anà iköb mudyà mben a un'te a möö, anà mubilà u min a mbwo a bul.

15 Wëe mbwà, anin'nwen, apasàse, adwää, anitek, anà baar banswà bafakwen anà bafàtà loor basàkal u nsà a bul.

16 « Me, Yesu, me kätöm un'kyeey amë mutà imbäl a indiir abi akà be nton Ikööh. Me, me in'wà un'swey anà ywar a David, mbwaar afapà in'nyän u tutu. »

17 Dweelà anà Un'kyay ban'ten naa: « Yà! »

Wey mbuur kan'wem ya uten naa: « Yà! »

Wey mbuur awe anà mpfwää' uyi. Wey mbuur akwen an'dà a mǝǝ uwel mà màngway.

Wey kab a ngway a Mwol Yesu làkāl anà be banswà!

¹⁸ Mē, Ywan, mē an'weey mbuur wanswà kan'wem ndaa a ngɔɔm a un'kaan wà naa: isàkal naa mbuur kan'kwey undiir udu aya, Nzam ayun'kwey ntaanàmbar ayà bàsòn uboo a un'kaan a ngɔɔm awà.

¹⁹ Isàkal naa mbuur kan'lwom ndaa yanswà ayà uboo a un'kaan a ngɔɔm awà, Nzam asàlwom kab ande uboo a un'te a mǝǝ anà uboo a bul in'kyeel ama bàsòn uboo a un'kaan awà.

²⁰ Un'teel imbaì a indiir abi kan'ten naa: « Inye, mē in'wàmuyà agyà! »

Yà abwey! Mwol Yesu, yà!

²¹ Wey kab a ngway a Mwol Yesu làkāl anà be banswà.

Bible Iyansi
The New Testament in the Yansi language of the
Democratic Republic of the Congo: Bible Iyansi

copyright © 2024 Seed Company in coordination with Forum Communautaire des Traducteurs de la Bible et Alphabétisation

Language: (Yansi)

Contributor: The Seed Company

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-07-10

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 10 Sep 2025 from source files dated 10 Jul 2025

533ada40-f65c-5c48-9141-b107f37a0a9f